

В подкрепа на бизнеса

ЕВРОПЕЙСКИ НОВИНИ

Месечен бюлетин на Европейски информационен и иновационен център
към Търговско-промишлена палата - Враца

Брой 3, 2014 год.

Намаляване на данъчната тежест за бизнеса

Всяка година данъкоплатците в ЕС правят 150 милиона връщания по ДДС към националните данъчни администрации. За бизнеси, които работят през граница, този процес може да бъде истински кошмар поради огромните разлики в изискванията за информация, формулярите и крайните срокове за деклариране от една страна членка към друга.

За да реши този проблем, Комисията е предложила стандартна декларация за връщане на ДДС, която да замени националните декларации. Това е в отговор на ангажимента на Комисията за интелигентна регулация и е една от инициативите, поставена в новата програма REFIT (Програма за Законодателно съответствие и действие), която има за цел да опрости правилата и да намали бюрократията за бизнеса.

Предложението предвижда унифициран набор от изисквания за бизнеса при попълване на декларации за връщане на ДДС, независимо в коя страна членка се подава тази декларация. Стандартната декларация за връщане на ДДС ще гарантира, че на фирмите се изисква еднаква информация при същите срокове във всичките 28 страни членки на ЕС.

По-конкретно, новата декларация ще има само пет задължителни полета, които трябва да се попълнят. Страните членки могат да поискат до 26 допълнителни полета с информация – което е голямо подобрение в сравнение със сегашното състояние на нещата, при което страните членки могат да изискат до 100 допълнителни полета с информация. Данъкоплатците също така вече няма да представят обобщена годишна декларация по ДДС, каквато в момента се изисква в някои страни. Предложението насърчава и електронно подаване на декларации.

Опростената система за подаване трябва да доведе до по-добро спазване и изпълнение на правилата, както и увеличение на публичните приходи.

Източник: <http://europa.eu/rapid/search.htm>

Европейската комисия помага на МСП да се включат в европейското финансиране

Европейската комисия е направила техническа промяна в бюджета на ЕС за 2014 с цел повишаване достъпа на МСП до европейско финансиране. Тези малки промени отразяват най-новите решения за новите програми за разходи на ЕС. Въпреки че промените няма да се отразят на общия бюджет, те трябва да бъдат официално одобрени от Европейския парламент и Съвета.

По-конкретно 42.5 милиона евро трябва да се прехвърлят от COSME и Хоризонт2020 към Европейския Инвестиционен Фонд, който е важен източник за финансиране за МСП. Създадени са и две нови бюджетни линии за Хоризонт2020, които да отразят различните видове изследователски дейности, които програмата финансира.

Промените включват нова бюджетна структура за Shift2rail, публично-частно партньорство, стартирано от Комисията, което има за цел да привлече пътници и товари към железниците в Европа.

За повече информация, моля посетете:

http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/2014/2014_en.cfm#dab1_14_en.cfm#dab1

NO-BLE IDEAS Фестивален цикъл

В изпълнение на графика на дейностите по Пакет 5 на проект No-Ble Ideas, „Мрежа от млади иноватори за устойчиви идеи в областта на земеделието и храните“, от 10 до 12 март в Будапеща, Унгария, се организира четвъртият фестивал от цикъла - HUNGARIAN No-Ble INNOFEST.

Агенцията за регионално и икономическо развитие-Враца участва във фестивалните събития с двама участници в лицето на координатора на проекта и изпълнителен директор –инж. Несрин Донева и експерта Комуникации по проекта –инж. Мая Милова.

Съгласно дневния ред на 10.03.2014 на територията на изложение за храни SIRHA, HUNGEXPO, се състоя откриване на NO-BLE Ideas Hungarian fest от страна на председателя на INNOREG-г-н Андраш Ревай, поздравителен адрес от координатора на проекта, г-н Паоло Дзупа и от страна на Съвместния Технически Секретариат –Будапеща на програма Югоизточна Европа, от страна на г-н Елой Гомес, мениджър Комуникации. На събитието присъства и г-н Стивън Халигън, мениджър иновационни проекти.

След официалното откриване, съгласно програмата на фестивала, се състоя сесия Успешни практики, на която бяха представени 5 специфични успешни практики: От научни изследвания към иновации, Технологии на „Леденото вино“; Успешни проекти в агрофуд сектора на Средна Трансдунавия, Оперативен механизъм на иновативен клъстер в сферата на храните; Функционална храна за поддържане на мозъка; Нов подход в изследванията в клетъчната биология.

На 11.03.2014 по програма сесия На кафе с учен се състоя в Унгарската Академия на науките – Център за селскостопански изследвания - Мартонвашар, домакинствана от втория унгарски партньор- МТА-АТК.

На сесията бяха представени учени и млади изследователи, които презентираха своите сфери на работа, постижения във внедряване на иновации и се проведе открита дискусия за подобряване на условията за работа, привличане на младите учени; постигане на по-добри резултати в сферата на иновациите в сектор агрофуд. Беше представен филм за историята на Унгарската Академия на Науките.

Следобедната сесия – Брейнсторминг се състоя в Будапеща, в HUNGEXPO, SIRHA, в специално аранжирана зала. Сесията включваше работа по групи на млади предприемачи, консултанти, инвеститори, за изясняване на тесните места за реализация на потенциалните идеи и изслушване на аргументите на инвеститорите. Практическо занятие за провеждане на договаряне и оценка на жизнеспособността на идеите. Работата на групите беше наблюдавана от присъстващите представители на партньорите по проекта от Италия, България, Албания, Сърбия, Румъния и Словения.

На 12.03.2014, отново на територията на HUNGEXPO, SIRHA, се проведе последната сесия от цикъла на фестивалните събития – ЕУРЕКА – финансирай своята идея. На сесията бяха представени потенциални източници на финансиране на иновации - Стратегия за подкрепа на иновативните търсения на фирмите – Национален Иновационен Фонд на Унгария; ЕУРЕКА-ЕУРОСТАРС – възможности за търгове в ЕС; „Под крилата на ангела“ – помощ от бизнес-ангелите; Иновативни дейности на Асоциацията на младите предприемачи; презентация на Майкъл Лий - преподавател по предприемачество в Университет JEI в Корея.

Участниците във фестивала разгледаха изложението и посетиха щанда на проект NO-BLE Ideas.

Нови бизнес възможности в Югоизточна Азия

EU Business Avenues, програмата за развитие на бизнеса, създадена и финансирана от Службата за инструментите на външната политика, има за цел да отвори врати за европейските малки и средни предприятия в Югоизточна Азия, като организира едноседмични бизнес мисии в Сингапур, Малайзия и Виетнам. По време на пилотната фаза дейностите ще бъдат насочени към секторите чисти технологии и интериорен дизайн.

Научете повече на:

<https://www.businessavenues.eu/>

Евробарометър: голяма част от европейците оценяват положително насоките на новата ОСП

Над три четвърти (77 %) от европейците смятат, че новата Обща селскостопанска политика (ОСП) е от полза за всички граждани на ЕС. Повече от 90 % от тях поддържат основните насоки на новата ОСП — като например по-справедливи и целенасочени помощи (92%) и установяването на връзка между финансовата помощ, предоставяна на фермерите, и съблюдаването на земеделски практики, благоприятни за околната среда („екологизиране“, 91 %). Това са основните заключения от проучване Евробарометър относно ОСП, публикувано днес от Комисията.

Комисарят по въпросите на селското стопанство и развитието на селските райони Дачиан Чолош заяви: „Тези резултати потвърждават значението, което европейците отдават на подкрепата за селското стопанство и селските райони. Те показват също голямата симбиоза между насоките на реформираната ОСП и очакванията на гражданското общество. Тази важна и силна връзка между гражданите и фермерите ще бъде подсилена благодарение на новата ОСП, която ще направи осезаеми и ще увеличи общите социални, екологични и икономически ползи от европейското селско стопанство за обществото като цяло и за ежедневното на всеки европейски данъкоплатец“.

Останалите тенденции, установени чрез проучването, са:

Европейците отдават все по-голямо значение на селското стопанство. Те го смятат, наред с развитието на селските райони, за много важен залог за бъдещето (53 %, увеличение със 7 пункта спрямо 2009 г.). Огромното мнозинство смята също така за важно да се гарантира разнообразието на селскостопанските и хранителните продукти в Европейския съюз.

Повече от 80 % от европейците подкрепят основните цели на ОСП — независимо дали става дума за гарантиране на продоволствена сигурност, по-балансирано развитие на селските райони или за подпомагане на младите фермери.

Тази подкрепа е още по-голяма, що се отнася до основните насоки на реформата: 91 % от анкетиранияте (увеличение с 4 %) възприемат свързването на финансовата помощ, предоставяна на фермерите, със съблюдаването на благоприятни за околната среда земеделски практики („екологизиране“) като нещо положително, а 92 % (увеличение с 4 % спрямо 2009 г.) одобряват по-справедливото и целенасочено предоставяне на помощ на фермерите.

Мнозинството граждани на ЕС се изказват положително за помощта за фермерите и за дела ѝ в бюджета на ЕС. На практика 45 % смятат сумата на помощта за фермерите за адекватна, 26 % — за твърде малка, а 13 % — за твърде голяма.

Според 91 % от европейците е важно да се подкрепят уязвимите земеделски стопанства, изпитващи трудности поради климатични, санитарни или икономически фактори, а близо 50 % определят този подход като много важен (48 %).

64 % от европейците са запознати с подкрепата, която ЕС оказва на фермерите в рамките на ОСП, докато при предишното проучване през 2009 г. едва 41 % от европейците изобщо бяха чували да се говори за ОСП¹.

Мнозинството европейци (61 %) са наясно, че доходите в земеделието са по-ниски от тези в останалите сектори на икономиката.

Що се отнася до информацията за потребителите, допитването показва, че европейците обръщат голямо внимание на качеството на хранителните продукти като мляко и някои видове месо и че имат значителни очаквания относно проследимостта. Повечето анкетирани (53 %) дори са готови да платят малко повече за продукти, върху чиито етикети има информация за техния произход.

Контекст

След реформата на ОСП Комисията държеше отново да попита гражданите на ЕС за тази политика и значението, което те отдават на селското стопанство в Съюза. Допитването е проведено според методологията на Евробарометър в периода от 23 ноември до 2 декември 2013 г. в 28-те страни от ЕС. Участвали са 27 919 граждани от различни социални и демографски групи.

Допълнителна информация

Пълен доклад: [Уебсайт на Евробарометър](#)

Принципите за финансиране, мониторинг и оценка на дейностите на ОЗИ оценка на дейностите на ОЗИ вече са вече са публикувани

Европейският институт за иновации и технологии е публикувал своите принципи за финансиране, мониторинг и оценка на дейността на Обществата на знанието и иновациите (ОЗИ). Документите ще помогнат на всички заинтересовани от създаването на ОЗИ и трябва да се четат паралелно с Критериите за избор и Рамковото ръководство.

Обявите за проектни предложения за ОЗИ са публикувани на 14 февруари 2014. Обявите се фокусират върху:

- 1) Иновации за здравословен живот и активни старини; и
- 2) Суровини: устойчиво използване, извличане, обработка, рециклиране и замяна.

Крайният срок за подаване на проектни предложения е 10 септември 2014 година.

Изтеглете ключовите принципи на адрес:

http://eit.europa.eu/fileadmin/Content/Downloads/PDF/2014_KIC_Call/2014_KIC_Call_Selection_Criteria.pdf

За повече информация относно обявите и събитията: <http://www.eit.europa.eu/kics/2014---call---forrr---kics>

Гласък за производствените МСП

I4MS е европейска инициатива в рамките на публично-частното партньорство „Фабрики на бъдещето“, стартирана от Европейската комисия с цел да помогне на МСП в сферата на производството да станат по-конкурентни посредством по-добре интегрирани ИКТ-базирани решения.

Предприятията, които се присъединят към схемата, ще получат директна финансова помощ, ноу-хау и достъп до нови пазари и партньори. Ще има няколко обяви за проектни предложения в различни области.

За повече информация относно I4MS:

<http://i4ms.eu/i4ms/i4ms.php>

Повече информация за отворените обяви:

http://i4ms.eu/open_calls/open_calls.php

По-иновативна Европа с все още големи регионални различия

Европа навакса изоставането си от Съединените щати и Япония в областта на иновациите, но разликите между държавите от ЕС все още са големи и намаляват бавно. На регионално равнище изоставането в областта на иновациите се увеличава, като резултатите са се влошили в почти една пета от регионите на ЕС. Това са основните заключения от *Сравнителния анализ на Съюза за иновации за 2014 г.*, направен от Европейската комисия, както и от *Регионалния сравнителен анализ за 2014 г.* Общото подреждане в рамките на ЕС остава относително стабилно, като начело е Швеция, следвана от Дания, Германия и Финландия — четирите държави, които инвестират най-много в изследвания и иновации. Държавите, чиято позиция се е подобрила най-много, са Португалия, Естония и Латвия. Като цяло напредъкът е постигнат благодарение на откритостта и привлекателността на изследователската система на ЕС, както и по отношение на сътрудничеството в областта на иновациите в стопанската дейност и търговската реализация на знания, измерена с приходите от чужбина от лицензи и патенти. Въпреки това растежът на публичните разходи за изследователска и развойна дейност (ИРД) беше неутрализиран от спад на инвестициите на рисков капитал и на инвестициите в дружествата за иновации, несвързани с ИРД.

Заместник-председателят на Европейската комисия и комисар по въпросите на промишлеността и предприемачеството Антонио Таяни заяви: „Въвеждането на иновации навсякъде в Европа остава приоритет, ако искаме да постигнем целта на промишлената ни политика: до 2020 г най-малко 20 % от БВП на ЕС да е от производство. Повече инвестиции от частния сектор, по-голямото търсене на европейски иновативни решения и по-малкото пречки пред търговския подем на иновациите са ключът към растежа. Нуждаем се от повече иновативни дружества и по-благоприятна рамка за растеж, за да стигат иновациите успешно до пазарите“.

Европейският комисар по въпросите на изследователската дейност, иновациите и науката Мойра Гейгън-Куин заяви: „Сравнителният анализ още веднъж потвърждава, че инвестициите в изследвания и иновации се отплащат във вид на икономически резултати. С бюджет през следващите седем години от почти 80 млрд. евро новата ни програма за изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ ще ни помогне да поддържаме този възход. Трябва да увеличим инвестициите за иновации в целия ЕС сега, за да постигнем целта си за 3 % от БВП до 2020 г.“.

Европейският комисар по въпросите на регионалната и селищната политика Йоханес Хаан заяви: „Трябва да превърнем големите идеи на Европа в печеливши предприятия, които създават работни места и устойчив растеж. Новият европейски бюджет и реформираната регионална политика предлагат уникална възможност за насърчване на иновациите. Над 100 млрд. евро инвестиции от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) ще бъдат насочени към изследвания и иновации, а също към растеж с помощта на цифровите технологии, към малки и средни предприятия и към развитието на зелена и ефикасна енергия. Днешните сравнителни анализи показват, че докато някои региони очевидно напредват, разликите продължават да съществуват. Новата регионална политика пряко ще се занимае с това: всеки един от 274-те региона на Европа ще трябва да разработи стратегия за интелигентна специализация, която да включва иновациите. Регионите ще трябва да използват икономическите си предимства и да разработят новаторски начини, за да се борят с глобалната конкуренция“.

За отделните обобщения на резултатите в областта на иновациите за всички 28 държави членки и за други европейски държави вж.: [МЕМО/14/140](#).

Четири различни групи по резултати за държавите членки

Сравнителният анализ на Съюза за иновации за 2014 г. разпределя държавите членки в четири различни групи по резултати:

Дания (DK), Финландия (FI), Германия (DE) и Швеция (SE) са водещите новатори, чиито **резултати в областта на иновациите са доста над средното за ЕС**;

Австрия (AT), Белгия (BE), Кипър (CY), Естония (EE), Франция (FR), Ирландия (IE), Люксембург (LU), Нидерландия (NL), Словения (SI) и Обединеното кралство (UK) са последващите новатори, чиито **резултати в областта на иновациите са над или близо до средното за ЕС**;

Резултатите на Хърватия (HR), Чешката република (CZ), Гърция (EL), Унгария (HU), Италия (IT), Литва (LT), Малта (MT), Полша (PL), Португалия (PT), Словакия (SK) и Испания (ES) са **по-ниски от средното за ЕС**. Тези държави са средните новатори;

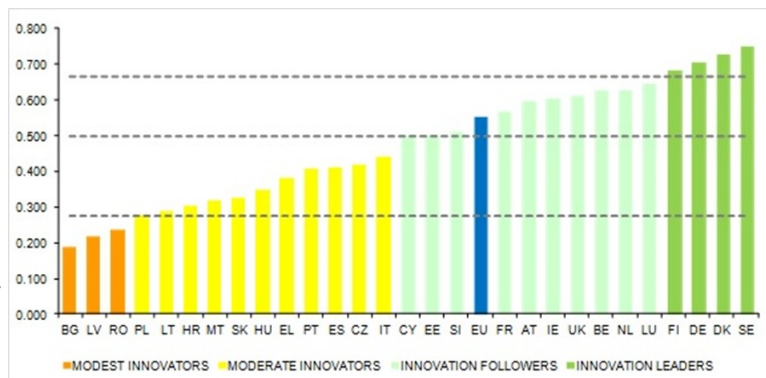
България (BG), Латвия (LV) и Румъния (RO) са скромните новатори, чиито **резултати в областта на иновациите са доста по-ниски от средното за ЕС**.

На какво се дължи успехът на водещите новатори?

Постиженията на най-иновативните държави са добри и са отчетливо над средните за ЕС във всички области: от системите за изследователска дейност и висше образование, през стопанските иновационни дейности и интелектуалните активи, до иновациите в МСП и икономическият ефект, което изразява балансирана национална система за изследователска дейност и иновации.

Сравнение на ЕС в международен план

В по-широк европейски план Швейцария потвърждава позицията си на цялостен водещ новатор благодарение на постоянно по-високите си резултати от тези на всички държави от ЕС. В световен мащаб постиженията на Южна Корея, САЩ и Япония в областта на иновациите са по-добри от тези на ЕС. Докато разликата със САЩ и Япония е намаляла наполовина през последните години, с Южна Корея тя се увеличава.

Продължава —>

Регионален сравнителен анализ на иновациите за 2014 г.

Тази година сравнителният анализ на Съюза за иновации е придружен от регионалния сравнителен анализ на иновациите за 2014 г., който осигурява сравнителна оценка на резултатите в областта на иновациите в 190 региона на Европейския съюз, Норвегия и Швейцария, като използва ограничен брой показатели за изследвания и иновации.

Контекст на сравнителния анализ на иновациите

Сравнителният анализ на Съюза за иновации за 2014 г. почива върху 25 различни показателя, разделени в три широки области:

Фактори за успех: основните градивни елементи, които са предпоставка за развитието на иновациите — човешки ресурси, отворени, отлични и привлекателни научноизследователски системи, както и финанси и подкрепа.

Дейности на фирми: отразяват усилията в областта на иновациите на европейските предприятия — инвестиции на фирми, връзки и предприемачество, интелектуални активи.

Резултати: показват как всичко това се превръща в ползи за икономиката като цяло — новатори и икономически ефект.

За повече информация

Пълен доклад за сравнителния анализ на Съюза за иновации за 2014 г.

Пълен доклад за регионалния сравнителен анализ за 2014 г.

Европейците смятат, че действията в областта на климата могат да стимулират икономиката и заетостта

Според резултатите от специално проучване на общественото мнение „Евробарометър“ четирима от петима души в Европейския съюз смятат, че борбата с изменението на климата и по-ефективното използване на енергия могат да дадат тласък на икономиката и заетостта. Този дял е малко по-висок спрямо последното проучване през 2011 г., когато 78% са били на това мнение.

Някои от държавите от ЕС, засегнати най-силно от икономическата и финансовата криза, са сред страните, в които най-много хора са съгласни, че действията в областта на климата и енергийната ефективност ще донесат икономически ползи. В нито една държава членка процентът на анкетираните, съгласни с това твърдение, не е по-нисък от 65%.

Проучването¹ също така показва, че 70% от гражданите са съгласни, че намаляването на вноса на изкопаеми горива от страни извън ЕС може да донесе икономически ползи.

Председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу заяви: „Няма нужда да се прави избор между добра икономика и опазване на климата — икономически ефективните действия в областта на климата в действителност са добра икономика. Много съм окуражен от факта, че и европейските граждани осъзнават това. Проучването изпраща силен сигнал до лидерите на ЕС да предприемат смели действия в областта на климата с цел устойчиво икономическо възстановяване. То е окуражителен знак и за нас в Комисията да продължим да се борим за амбициозни действия в областта на климата в Европа.“

Кони Хедегор, европейски комисар по действията в областта на климата, заяви: „Проучването потвърждава, че ясно изразено мнозинство от европейците очакват от своите политици още днес да предприемат мерки по отношение на предизвикателствата, свързани с климата. Гражданите разбират, че изменението на климата не е изчезнало, докато техните правителства са били заети с преодоляване на икономическата криза. Въпросът не е растеж и конкурентоспособност или климат. Нужни са и двете. Надявам се, че лидерите на ЕС ще се вслушат в хората и ще предприемат необходимите действия на заседанието на Европейския съвет по-късно този месец, когато ще обсъдят нашите предложения в областта на климата и енергетиката за периода до 2030 г.“

Ето и основните резултати от проучването:

80% от анкетираните са съгласни, че борбата с изменението на климата и по-ефективното използване на енергия могат да стимулират икономиката и създаването на работни места, като 31% са напълно съгласни, а 49% са по-скоро съгласни. Процентът на хората, които са напълно съгласни, е най-голям в Испания (52%), Швеция (50%), Малта (44%), Ирландия и Кипър (43%) и Гърция (42%). Делът на анкетираните, които са напълно съгласни или по-скоро съгласни, е най-нисък в Естония — 65%.

90% от европейците смятат, че изменението на климата е сериозен проблем. Голяма част от тях, 69%, мислят, че то е „много сериозен“ проблем, а 21% — че то е „сравнително сериозен“ проблем. Само 9% не смятат, че то е сериозен проблем. По скала от 1 (най-ниска степен) до 10 (най-висока степен) сериозността на изменението на климата се оценява на 7,3. Тази стойност е сравнима с посочените през 2011 и 2009 г. стойности — съответно 7,4 и 7,1.

Изменението на климата се смята за много сериозен проблем, пред който е изправен светът, наред с бедността и икономическото положение. През 2011 г. изменението на климата бе на второ място след бедността, глада и липсата на вода, но преди икономическото положение. Днес половината от европейските граждани мислят, че климатичните промени са сред четирите най-сериозни проблема. В Швеция (39%), Дания (30%) и Малта (30%) най-голям процент от анкетираните смятат изменението на климата за най-сериозния глобален проблем днес.

70% от европейците са съгласни, че намаляването на вноса на изкопаеми горива може да донесе икономически ползи на ЕС, като 26% са напълно съгласни, а 44% са по-скоро съгласни. Процентът на хората, които са напълно съгласни, е най-голям в Испания (45%), Австрия (40%), Кипър (38%), Ирландия (37%), Португалия (34%) и Малта (34%).

Преобладаващата част от европейците подкрепят националните действия в областта на енергийната ефективност и възобновяемата енергия. 92% от анкетираните мислят, че е важно техните правителства да осигуряват подкрепа за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г., като малко над половината (51%) смятат, че това е „много важно.“ 90% от анкетираните са на мнение, че е важно техните правителства да определят цели за увеличаване на използването на възобновяеми енергийни източници до 2030 г., като 49% смятат това за „много важно“.

50% от европейците казват, че са предприели някакво действие за борба с изменението на климата през последните 6 месеца, което е малко по-ниско спрямо 53% през 2011 г. В същото време делът на хората, които са посочили, че са предприели някое от действията в списък с конкретни действия без определен период на извършването им, се е увеличил от 85% през 2011 г. на 89%. Най-често срещаните действия са намаляване и рециклиране на отпадъците (69%) и стремеж към използване на по-малко вещи за еднократна употреба (51%).

Допълнителна информация: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_419_400_en.htm#409

RAPEX през 2013 г.**1. Какво представлява RAPEX?**

RAPEX е европейската система за бързо предупреждение за опасни продукти. Чрез нея се гарантира, че информацията за опасни продукти, изтеглени от пазара и/или иззети от потребители в цяла Европа, се разпространява бързо между държавите членки и Европейската комисия, така че да могат да се предприемат подходящи действия навсякъде в ЕС. Понастоящем в системата участват **тридесет и една държави**. Хърватия се присъедини към RAPEX на 1 юли 2013 г. Системата обхваща всички страни от Европейския съюз и страните от ЕАСТ/ЕИП (Исландия, Лихтенщайн и Норвегия).

Какви мерки могат да се вземат?

Най-честите мерки са забрана/прекратяване на продажбите, изтегляне от пазара на опасните продукти или изземването им от потребители и отказ за внос от митническите органи.

За какви стоки се отнася RAPEX?

В обхвата на RAPEX влизат опасни **нехранителни продукти**, предназначени за потребители (напр. играчки, козметика, облекла) и за специалисти (напр. бормашини, машини, строителни материали), които представляват сериозен риск за здравето и безопасността на потребителите (рискове от наранявания, химични рискове и др.), както и за фактори от обществено значение, като например околната среда (риск от замърсяване на дървета, вода, въздух, почва и др. с опасни химични вещества, съдържащи се в даден продукт), здравето и безопасността на работното място и обществената сигурност.

Системата RAPEX обхваща **по-голямата част от нехранителните продукти**. Други категории нехранителни продукти, като например фармацевтичните продукти и медицинските изделия, са обхванати от други специални системи за предупреждения.

Какви са задълженията на националните органи?

Националните органи следят за това предприятията да спазват своето задължение за пускане на пазара само на безопасни продукти. Те трябва да посочат специални органи, които могат да вземат мерки за предотвратяване или ограничаване на продажбата или употребата на опасни продукти. Всяка страна определя национално **звено за контакт за RAPEX**, което координира работата на системата на национално ниво и изпраща на Комисията информация за опасни продукти на нейния пазар. Получената под формата на уведомления и одобрена от Комисията информация бързо се разпространява сред останалите национални звена за контакт с цел да бъдат предприети подходящи действия. Резултатите от тези последващи действия се докладват чрез системата в т.нар. рубрика „реакции“.

Какви са задълженията на производителите?

Производителите (т.е. производители и вносители) са отговорни за пускането на пазара само на безопасни продукти. След като знае, че даден продукт е опасен, съответният производител трябва незабавно да предприеме мерки за предотвратяване на бъдещите рискове за потребителите. Националните компетентни органи също трябва да бъдат информирани за проблема, като се посочи точно съответният опасен продукт, рисковете, които той представлява, и необходимата за проследяването му информация. След това тази информация се изпраща чрез системата RAPEX до Комисията и до другите държави, които участват в RAPEX, ако продуктът представлява сериозен риск.

2. RAPEX през 2013 г.**Какви бяха най-важните промени през 2013 г.?**

През 2013 г. се чества 10-годишнината на RAPEX. От няколкостотин уведомления годишно системата вече получава над 2000. Като цяло през тези 10 години системата е допринесла успешно за защитата на европейските потребители с общо **над 16 600 уведомления** за опасни продукти, изпратени от държавите членки.

Основните постижения през 2013 г. са:

- по-голям брой уведомления за опасни стоки;
- по-ранно откриване;
- подобряване на надзора на пазара и правоприлагането в областта на безопасността на продуктите от страна на националните органи, в това число и чрез специфични проекти;
- нарастване на броя на последващите действия в резултат на уведомления в RAPEX;
- по-добра оценка на риска от страна на властите;
- подобрена проследимост (по-малко продукти с неизвестен произход);
- по-голям акцент върху качеството и полезността на уведомленията;
- задълбочаващо се сътрудничество с митническите органи;
- продължаващо изграждане на мрежи и обучения, координирани от Европейската комисия.

През 2013 г. с финансовата подкрепа на Комисията органите за надзор на пазара в целия ЕС продължиха да полагат съвместни усилия за подобряване на сътрудничеството по отношение на прилагането на правилата за безопасност на продуктите и предприемането на ефективни действия срещу опасни и неотговарящи на стандартите продукти. Под шапката на Европейския форум по правоприлагането в областта на безопасността на продуктите (PROSAFE) бяха изпълнени проекти, насочени към детски артикули, фойерверки, косачки и зарядни устройства за батерии. Някои други проекти (напр. за високи столове, връзки и шнурове на дрехи) са все още в процес на изпълнение. В началото на 2014 г. бяха въведени нови съвместни действия за играчки и артикули за деца (детски креватчета и преносими креватчета), тротинетки, химически вещества в текстилни продукти и димни детектори.

Митническите органи все повече участват в надзора на безопасността на продуктите, като броят на мерките, предприети от органите за граничен контрол и съобщени чрез системата RAPEX, се увеличава непрекъснато през последните няколко години. През 2012 г. митническите органи за взели 11% от задължителните мерки. През 2013 г. този дял е 13 %.

Кои са най-важните факти през 2013 г.?

През 2013 г. чрез системата RAPEX са изпратени общо 2364 уведомления от държавите членки. Това представлява увеличение с 3,8 % на броя на уведомленията в сравнение с 2012 г. От 2364-те уведомления 1981 са били за продукти, които представляват сериозен риск за потребителите. Останалите уведомления са съобщавали за умерен/нисък риск или са били предавани само за

Защо броят на уведомленията за опасни продукти през 2013 г. се е увеличил?

С изключение на 2011 г., тенденцията е към покачване на броя на уведомленията в RAPEX, като този брой е около 2000 на година. Повишението свидетелства за решителността на националните органи и Комисията да останат бдителни и активни по отношение на защитата на безопасността на потребителите. Нарастването на броя на уведомленията означава по-голяма безопасност за потребителите, тъй като повече опасни продукти са били отстранени от пазара на ЕС.

Системата RAPEX вече достигна ниво на стабилност и зрялост, а по-активното използване на насоките за оценка на риска доведе до подобрения в качеството и пълнотата на уведомленията. Също така непрекъснато подобряваната информационна система позволява по-висока ефективност при използване на системата както от държавите членки, така и Европейската комисия.

Държавите членки също използват системата по-ефективно, тъй като вече е по-ясно в кои области и по какъв начин е най-уместно да се действа. Особено внимание се отделя на предоставянето на по-подробна информация в системата, като например подробности относно икономическите оператори или проследимостта, която позволява на органите по-добре да проследяват продуктите.

Какъв е ефектът от нарасналия брой последващи действия („реакции“) през 2013 г. в сравнение с 2012 г.?

Последващите действия показват, че страните от ЕС са предприели действия в резултат на разпространението на уведомление посредством RAPEX. Това обикновено означава, че продуктът е бил издирен и намерен на националния пазар, след което са били взети съответните мерки. През 2013 г. общият брой на последващите действия („реакции“ в системата RAPEX) е бил 2147, което представлява значително увеличение спрямо 2012 г., когато той е бил 1700. Това свидетелства за увеличение на използването и ефективността на системата RAPEX.

Уведомление в RAPEX, за което се получават няколко реакции от страна на други държави членки, намерили продукта и предприели мерки, е показател за функционираща и ефективна система RAPEX.

Кои са основните продукти и рискове, открити чрез системата RAPEX?

Категориите продукти, за които бяха получени най-много уведомления – 70 % от всички уведомления – са:

Облекло, текстилни материали и модни артикули (583 уведомления, 25 %)

Играчки (580 уведомления, 25 %).

Електрически уреди и оборудване (207 уведомления, 9 %)

Моторни превозни средства (160 уведомления, 7 %)

Козметични продукти (106 уведомления, 4 %)

Петте най-често посочвани категории рискове бяха:

Наранявания (656 уведомления, 23 %)

Химически риск (580 уведомления, 20 %)

Задавяне (398 уведомления, 14 %)

Токов удар (329 уведомления, 12 %)

Удушаване (266 уведомления, 9 %)

Ако се направи сравнение с предходни години, горепосочените продукти и категории на риска редовно са фигурирали в челната петорка на уведомленията в RAPEX, било то и в различен ред. Обяснение за това е най-вече големият обем на потребление/доставки на горепосочените пет категории (например електрическите уреди включват мобилни телефони, преносими компютри, удължители, зарядни устройства за батерии), което повишава възможността за намиране и опасни продукти. Органите на държавите членки също така предприемат основани на риска и целенасочени действия за надзор на пазара по отношение на най-опасните продукти и най-уязвимите потребители, например деца.

Когато дадена страна изпраща много уведомления означава ли това, че на съответния пазар има повече опасни продукти?

Броят на уведомленията, изпратени от дадена страна, не може да бъде пряко свързан с нивото на безопасност на продуктите на нейния пазар. Съществуват различни причини, поради които е възможно някои страни от ЕС да изпращат повече уведомления от други – голям пазар, голям обем на вноса, опитни инспектори и др. Обикновено страните с най-големи пазари, най-висок брой вносни стоки и най-много инспектори откриват повече опасни продукти и съответно по-често изпращат уведомления чрез RAPEX в сравнение с по-малките страни.

Какви мерки предприемат националните органи по отношение на опасните стоки, които са открили?

Най-честите мерки, предприети през 2013 г. по отношение на опасни потребителски продукти, са: изтегляне от пазара, забрана за продажба, изземване от потребителите, отказ за внос от страна на митническите власти и корективни действия.

Какъв е произходът на по-голямата част от опасните продукти през 2013 г.?

Според статистиката на RAPEX по-голяма част от опасните продукти, за които е било съобщено чрез системата са от страни извън ЕС – Китай и Турция наред с други.

Китай (включително Хонконг) се посочва като страна на произход в 64 % (1459 уведомления) от случаите.

За опасни продукти с произход от Европейския съюз са били изпратени 284 уведомления (15 %), сред които 55 продукта с произход от Германия (2 %), 42 продукта – от Италия (2 %) и 31 продукта – от България (1 %).

От 2012 г. насам броят на опасните продукти, произведени в ЕС е намалял. Този спад е още по-значителен, ако се сравнят данните от началото на RAPEX – през 2004 г. делът на опасни стоки с произход от ЕС е бил 27 %. Същото се отнася и за броя на продуктите с неизвестна страна на произход. Спрямо 2012 г. той е спаднал и тук още веднъж сравнението с първите години на RAPEX е поразително. През 2004 г. и 2005 г. делът на продуктите с неизвестен произход е бил около 20 %. Този факт несъмнено е доказателство за наличието на по-добра проследимост по веригата на доставки на продуктите.

Увеличил ли се е броят на уведомленията за продукти с произход от Китай?

Да, броят на потребителските продукти с произход от Китай, за които са изпратени уведомления чрез RAPEX, се е увеличил през 2013 г. в сравнение с 2012 г. – от 58 % през 2012 г. на 64 % през 2013 г. Общо 1497 уведомления са били за продукти произведени в Китай (включително Хонконг).

Продължава —>

Макар и по-високи, отколкото през 2012 г., стойностите все още остават в рамките на средното за последните няколко години. Освен това по-големият брой продукти с произход от Китай може да се дължи на по-добрата проследимост. Продукти, за чийто произход през предходни години е било посочено „Неизвестен“, сега може да са обявени (с повече подробности за веригата на доставки) като произлизащи от Китай. Големият брой се дължи и на значителното навлизане на европейските пазари на стоки, произведени в Китай. Продуктите се проверяват съгласно същите строги изисквания за безопасност, независимо от произхода им, обикновено на базата на типични рискове, свързани с категорията продукти. Постоянното засилване на контактите с китайската администрация и китайските предприятия дава плодове от гледна точка на подобряване на идентифицирането и проследяването на продуктите, което позволява предприемането на по-ефективни корективни мерки. Това сътрудничество ще продължи.

Проследимост на продуктите — Какво прави Комисията за по-добро идентифициране на продуктите и по-ефикасни последващи действия във връзка с уведомления в RAPEX?

През 2011 г. бе съставена експертна група за проследимостта на продуктите. Целта на групата бе да разгледа следните въпроси:

Какво е цялостното положение по отношение на проследимостта на продуктите?

Какво е положението по отношение на някои основни нехранителни потребителски продукти?

Какви подобрения са възможни в тази област?

Експертната група бе съставена от 15 експерти, представители на органи за надзор на пазара, преработвателната промишленост, търговията на дребно и потребителски асоциации. Накратко, представеният през септември 2013 г. окончателен доклад съдържа следните препоръки:

- икономическите оператори да прилагат ефективна система за проследяване на продуктите;
- органите за надзор на пазара да бъдат обучени как най-добре да проучват информацията за проследимостта в барковете и кодове на продуктите;
- да се подобри сътрудничеството между публичния и частния сектор;
- потребителите да бъдат бдителни при покупката на продукти и да проверяват дали е налице информация за идентифициране на производителя и др.

Информация за работата на групата е достъпна на уебсайта EUROPA:

http://ec.europa.eu/consumers/safety/projects/ongoing-projects_en.htm

3. Сътрудничество с Китай

ЕС и Китай са най-големите търговски партньори в света. Китай е най-големият доставчик на продукти за ЕС и негов втори клиент след САЩ. Европейската комисия и държавите членки са установили трайно сътрудничество с китайските органи по въпроси, свързани с безопасността на продуктите.

Комисията получава ли информация относно последващите действия на китайските власти във връзка с уведомления, изпратена чрез приложението RAPEX – КИТАЙ?

Сътрудничеството в рамките на системата RAPEX-Китай е добре установено и компетентните китайски органи (AQSIQ) изпращат тримесечни доклади на Комисията със заключенията от последващите действия, предприети във връзка с данните, получени през системата RAPEX-Китай.

Предоставената в докладите информация позволява на Комисията и на държавите членки да наблюдават и анализират последващите дейности по надзор на пазара, осъществявани от китайските власти на тяхна територия, и вследствие на това да откриват и разглеждат всякакви проблеми, свързани със системата за сътрудничество. Досега Комисията е получила 26 тримесечни доклада.

Колко уведомления са били разследвани от AQSIQ от създаването на приложението RAPEX-CHINA?

От 2006 г. до 2013 г. AQSIQ е предприела последващи действия във връзка с 2549 уведомления в RAPEX. Анализът на 26-те доклада показва, че в рамките на три месеца AQSIQ разследва около сто случая RAPEX. В 1459 от случаите (57 %) разследването е довело до превантивни или ограничителни мерки, предприети от AQSIQ или по собствена воля от страна на китайския производител/износител (напр. спиране на износа или засилен надзор), а в 1090 от случаите (43 %) не са предприети мерки основно поради факта, че китайското предприятие, отговарящо за производството и/или износа на продуктите в ЕС, не е било намерено.

4. Надзор на пазара и онлайн продажби

Предвид нарастването на продажбите на потребителски продукти по интернет, наблюдението на продуктите, продавани онлайн, е приоритет на Европейската комисия и държавите членки.

В това отношение е интересно да се знае, че Комисията е насърчила работата на експертна група по безопасност на продуктите, които се продават онлайн, като част от действие в рамките на многогодишния план за надзор на пазара, включен в пакета от документи за безопасност на продуктите и надзор на пазара. Работната група проведе първото си заседание неотдавна и се очаква да представи препоръки на по-късен етап.

В RAPEX не съществуват конкретни статистически данни, които се отнасят единствено за опасни продукти, продавани онлайн. Въпреки това, въз основа на качествен анализ на последните уведомления в RAPEX, изглежда, че броят на продуктите, закупени онлайн, нараства. Един от примерите е изпратено наскоро уведомление от Германия относно комплект за татуировки. Във връзка с уведомление от Обединеното кралство, въпреки че съответните продукти са били открити в редовни магазини, компетентните органи в страната са ги потърсили и на основните уебсайтове за електронно пазаруване (Amazon и E-Bay). Тъй като продуктите са били намерени на тези сайтове, органите на Обединеното кралство са информирали двата онлайн дистрибутора за мерките и необходимостта от отстраняване на опасните продукти от техните „рафтове“.

За повече информация: [IP/14/311](http://ip/14/311); http://ec.europa.eu/consumers/safety/news/index_en.htm; http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/reports/index_en.htm; www.ec.europa.eu/rapex; http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/contact_points.pdf;

ЕС тръгва на път, за да помогне на научните изследователи да намерят работа и съвети

Европейската комисия дава начало на общоевропейска информационна кампания, с която да се помогне на изследователите да търсят съвети за професионално развитие и работа посредством портала **EURAXESS**. Пътуващото изложение „EURAXESS – изследователи в движение“ ще посети 29 европейски града в 22 страни (**MEMO/14/145**), за да предостави на изследователите и хората, заинтересованите от кариера в научната област, съвети за намирането на работа, съставянето на автобиография и трудовите права. Очаква се двумесечната кампания със силно присъствие в социалните медии да достигне до около 100 000 студенти и млади изследователи.

Представяйки автобуса на кампанията в Брюксел, европейският комисар по въпросите на научните изследвания и иновациите Мойра Гейгън-Куин заяви: „Порталът **EURAXESS** стана най-популярното място за изследователите, търсещи работа в Европа. **EURAXESS** им предоставя конкретна информация и съвети – от намиране на работа до възможности за финансиране. С над 40 000 обяви за работа годишно и повече от един милион обработени запитвания, свързани с мобилността, през последните четири години, **EURAXESS** е важен ресурс в момент, в който безработицата е нашето най-голямо икономическо предизвикателство.“

Инициативата **EURAXESS** е подкрепена от 40 участващи страни в цяла Европа. Нейният портал осигурява място за единен достъп до информация в отделните страни и индивидуална помощ от над 530 служители, работещи в над 260 обслужващи центрове.

През 2013 г. е имало близо 950 000 отделни посетители на уебсайта на **EURAXESS**, което е три пъти повече отколкото през 2010 г., и близо 9,6 милиона посещения на страници. Понастоящем над 7700 научноизследователски организации (предприятия, университети, МСП и др.) са регистрирани в раздела за работни места на **EURAXESS**. Целта на обиколката е да се насърчи още по-широко участие.

Контекст

Обиколката е организирана в тясно сътрудничество с националните центрове **EURAXESS** във всяка от посещаваните страни. Тя ще включва интерактивни сесии, като например семинари с експерти, дискусии и забавни кратки презентации на млади учени (science slams) във всеки град. Ще има и сесии за професионално ориентиране, които ще се проведат в сътрудничество с отделите за човешки ресурси на различни университети.

За повече информация

EURAXESS: www.euraxess.org

EURAXESS на път: www.facebook.com/EURAXESS.OnTour

Европейско научноизследователско пространство (ЕНП) http://ec.europa.eu/research/era/index_en.htm

Дати на обиколката

Вторник, 4 март Брюксел/Белгия Vrije Universiteit Brussel; Сряда, 5 март Лондон/Англия Университет „Куин Мери“, Лондон

Вторник, 11 март Копенхаген/Дания Копенхагенски университет; Сряда, 12 март Лунд/Швеция Лундски университет

Петък, 14 март Познан/Полша Университет „Адам Мицкевич“; Понеделник, 17 март Варшава/Полша Варшавски университет

Вторник, 18 март Вроцлав/Полша Вроцлавски технически университет; Сряда, 19 март Прага/Чехия Национална техническа библиотека

Четвъртък, 20 март Виена/Австрия Виенски университет; Петък, 21 март Братислава/Словакия Университет „Коменски“

Понеделник, 24 март Будапеща/Унгария Университет „Корвин“, Будапеща; Сряда, 26 март Букурещ/Румъния Букурещки университет

Четвъртък, 27 март Пловдив/България Университет „Паисий Хилендарски“; Петък, 28 март София/България Университет „Св. Климент Охридски“

Понеделник, 31 март Солун/Гърция Университет „Аристотел“

Вторник, 1 април Ниш/Сърбия Нишки университет; Сряда, 2 април Баня Лука/Босна и Херцеговина Университет на Баня Лука

Четвъртък, 3 април Загреб/Хърватия Загребски университет; Петък, 4 април Любляна, Словения Люблянски университет

Понеделник, 7 април Триесте/Италия Научен парк AREA; Вторник, 8 април Милано/Италия Милански университет

Сряда, 9 април Цюрих/Швейцария ЕТН Цюрих/Цюрихски университет; Четвъртък, 10 април Страсбург/Франция Страсбургски университет

Вторник, 15 април Маастрихт/Холандия Маастрихтски университет

Европейски информационен и иновационен център Враца
ENTERPRISE EUROPE NETWORK

Тел.: 092 660271, 660273 Факс: 092 626308

E-mail: een.vratsa@gmail.com, cci-vr@online.bg

Европейската комисия, нито лице, действащо от името на Европейската комисия, не носят отговорност за начините, по които съдържащата се тук информация би могла да се използва. Мненията в тази публикация са тези на автора и не е задължително да отразяват политиките на Европейската комисия.

